

Kiimingin seurakunta
Rippikoulun paikallissuunnitelma
2019-2021

Johdanto

Rippikouluun annettiin piispainkokouksen hyväksymä uusi rippikoulusuunnitelma Suuri Ihme 2017 (liite 1). Siinä linjataan rippikoulun suunnittelu, toteutus sekä arviointi, missä huomioidaan nuoren kokonaisvaltainen kasvu. Sen lisäksi Oulun seurakuntayhtymä teki rippikouluvastaavien toimesta yhteisen paikallisuunnitelman, joka pitää sisällään koko yhtymää koskevat rippikoulun toteuttamisen linjaukset. Lisäksi Kiiminki teki oman paikallisuunnitelman, jota varten nimettiin työryhmä: nuorisotyönohjaajat Elisa Hinkkala ja Jii-Pee Nyyssönen, pappi Marika Huttu ja lähetyssihteeri Katri Tuomiharju.

Kiimingin seurakuntaan kuuluu 15 800 jäsentä. Vuoden 2019 alusta seurakunta laajeni Oulun seurakuntayhtymän maantieteellisesti suurimmaksi seurakunnaksi, kun Yli-li ja Ylikiiminki siirtyivät Oulujoen seurakunnasta osaksi Kiimingin seurakuntaa. Alueella on kolme kirkkoa, joissa jokaisessa pyritään tarjoamaan vähintään yksi konfirmaatio vuoden aikana. Alueen laajuus ja pitkät matkat tuovat omat haasteensa rippikoulun järjestämiseen. Siksi ylikiiminkiläisten ja yli-iiläisten nuorten ja vanhempien toiveita rippikoulun järjestämisen suhteen pyritään huomioimaan suunnittelussa. Omien rippikouluryhmien toteutumisen edellytyksenä Ylikiimingin ja Yli-lin alueella on noin 15 nuoren ilmoittautuminen kyseiseen ryhmään.

Seurakunnan alueella vaikuttaa vahvasti herätysliikkeistä lestadiolaisuus. Seurakunnan alueella on myös Rauhan Sanan ja herännäisyyden toimintaa. Arvion mukaan noin 100 nuorta osallistuu vuosittain Kiimingin alueelta muiden toimijoiden järjestämille rippikoululeireille. Oman seurakunnan rippikouluryhmiin osallistuu n. 240-260 nuorta. Näin ollen rippikouluryhmiä on vuosittain noin 11.

Seurakunnassa toimii vahva varhaisnuorisotyö erityisesti kerho- ja leiritoiminnassa, jota järjestetään 7.luokkaan asti. Rippikoulun jälkeen kaikille rippikoulun käyneille lähetetään kutsu elokuussa järjestettävään toimintastarttiin, jossa esitellään rippikoulun jälkeistä nuorisotyötä, esimerkiksi kerhonohtaja- ja isoskoulutusta.

Kiimingin seurakunnan palkkalistoille siirtyi Oulujoelta kaksi pappia, nuorisotyönohjaaja, kaksi kanttoria ja diakoniatyöntekijä. Lisäksi Kiiminki sai täysiaikaisen lähetyssihteerin. Rippikoulutyö saa näin lisääntyneeseen jäsenkuntaan ja rippikoulutyöhön myös lisää henkilöresursseja. Tällä hetkellä päivä- tai leiririppikoulujen toteuttamiseen on käytettävissä viisi pappia, viisi nuorisotyönohjaaja, kolme kanttoria, yksi lähetyssihteeri sekä mahdolliset kausityöntekijät. Kotiseurakuntaan tutustumisen teemapäiviin osallistuvat myös diakonia- ja varhaiskasvatuksen työntekijät.

Paikallisuunnitelman tavoitteet

Oulun seurakuntayhtymän tavoitteet on merkitty yhteiseen paikallisuunnitelmaan. Kiimingin paikallisuunnitelman tavoitteena on palvella oman seurakunnan rippikoulutyön tarpeita. Lisäksi se on työntekijöiden keskinäinen sopimus toiminnallisista ja sisällöllisistä linjauksista ja luottamushenkilöiden tiedonlähde rippikoulun sisällöstä ja toimintaperiaatteista. Rippikoulua tulee arvioida vuosittain, joten paikallisuunnitelma toimii pohjana arvioinnissa. Paikallisuunnitelmaa tulee käyttää perehdyttämispohjana uusille työntekijöille, jotka ovat mukana rippikoulutyössä. Rippikoululle olemme asettaneet myös paikallisen oman tavoitteen: seurakunnan eri työmuotojen näkyminen ja tutuksi tuleminen rippikoululaisille. Näin tuomme esille seurakunnan eri ammatteja.

Toimintasuunnitelmat

Kiimingin seurakuntaa koskeva rippikoulujen malliohjesääntö (liite 2) sekä kaikkia Oulun seurakuntayhtymän seurakuntia koskeva rippikoulujen paikallissuunnitelma ja vuosikello (liite 3) liitteenä.

Kiimingin seurakunnan rippikoulutyöstä vastaava laatii paikallisseurakunnan rippikouluja koskevan toimintasuunnitelman ja vuosibudjetin sekä toimintakertomuksen. Tiimivastaava esittelee edellä mainitut asiakirjat seurakuntaneuvostolle. Rippikouluvastaava huolehtii myös tämän paikallissuunnitelman sekä liitteenä olevan Kiimingin seurakunnan rippikoulutyön vuosikellon päivittämisestä.

Yksittäisen rippikoulun ohjaajatiimi laatii rippikoulun toteutussuunnitelman ja laittaa intensiivijakson ohjelman turvallisuusasiakirjan liitteeksi.

Ilmoittautuminen ja ryhmät

Ilmoittautuminen rippikouluun tapahtuu yhtymän suunnitelman mukaisesti. Yhtymän vuosikellossa näkyy vastuut, miten rippikoulun kulku alusta alkaen on jaettu. Seurakunnan omat teemarippikoulutoiveet esitetään rippikoulutyöstä vastaavalle viikolla 2. Aikuisrippikouluryhmän vetovastuu kuuluu vuorotellen Tuiralle ja Karjasillalle, joihin voi ohjata oman seurakunnan aikuisia rippikoulun suorittajia. Yksityisrippikoulun järjestämisestä päättää ja vastaa tapauskohtaisesti kirkkoherra.

Yhtymä tekee leirikartan ja kun se on vahvistettu, työntekijät jakavat tulevan kauden rippikoulut. Ryhmien työntekijät suunnittelevat ryhmäkohtaisen aikataulun: Vanhempainillat vuosikellon (liite 4) mukaisella viikolla, kotiseurakuntaan tutustumisjakson päivät, isosten suunnittelut sekä konfirmaatiokuvauksen ajankohdan. Tiimi huolehtii myös näiden päivämäärien pohjalta oman ryhmän rippikoulupassin päivittämisen. Teemapäivien aikataulu sisältöineen sovitaan yhteisesti. Ryhmien yhteiset päivämäärät ilmoitetaan rippikoulutyöstä vastaavalle toukokuun loppuun mennessä. Yhtymän vuosikellon mukaisesti rippikoulukirjeet lähetetään viikolla 39. Kirjeiden lähettämisen jälkeen vastuu ryhmässä olevista rippikoululaisista siirtyy kunkin ryhmän työntekijätiimille.

Erilaiset oppijat rippikoulussa ja ulkoläksyt

Rippikouluopetuksessa ja sen monipuolisuudessa huomioidaan erilaiset oppijat. Työntekijöillä tulee olla riittävä osaaminen monipuolisten ja tarvetta vastaavien oppimismenetelmien käytössä.

Kaikille yhteisiä ulkoläksyjä ovat (voimassa 2020 rippikouluryhmistä lähtien):

Uskontunnustus

Isä meidän

Herran siunaus

10 käskyä

Kaste- ja lähetyskäsky

Näiden merkitys ja sisältö käydään läpi intensiivijaksolla. Ulkoa oppiminen tarkoittaa esimerkiksi, että osaa lausua ääneen yhdessä muiden kanssa.

Turvallisuus

Jokaista alkavaa 10 alaikäistä (mukaan lasketaan myös alle 18-vuotiaat isokset) kohti tulee olla yksi työntekijä riippumatta leirimuodosta. Päivä- ja leiririppikoulujen työntekijätiimit sitoutuvat olemaan läsnä rippikouluopetuksessa, eivätkä ole käytettävissä sen aikana muihin työtehtäviin. Tämä koskee sekä viikonloppujen opetuspäiviä että intensiivijaksoa. Rippikouluissa tulee ottaa huomioon ja turvata nuoren kokonaisvaltainen henkinen, fyysinen, hengellinen ja seksuaalinen kasvu ja oma identiteetti. Sukupuoliroolien ylikorostamista ja lokerointia tulee välttää rippikoulun aikana. Erityisesti leireillä tulee huomioida nuoren oma näkemys hänen sukupuolestaan muun muassa puhuttelussa, majoituksessa ja pesulla käymisen suhteen.

Ohjelma- ja turvallisuusvastaavana toimii pääsääntöisesti nuorisotyönohjaaja. Turvallisuusvastaavalla tulee olla voimassa oleva EA1. Opetuksesta vastaa teologi.

Turvallisuusasiakirja tulee olla asianmukaisesti täytettynä liitteineen ja allekirjoitettuna hyvissä ajoin ennen leiriä. Leirikeskusten tyhjät turvallisuusasiakirjapohjat löytyvät Tuulettimesta. Asiakirja toimitetaan arkistoitavaksi. Jos rippikoulun aikana tapahtuu onnettomuus tai läheltä piti -tilanne, turvallisuusvastaava tekee onnettomuusraportin ja toimittaa sen kirkkoherranvirastoon arkistoitavaksi ja eteenpäin toimitettavaksi ohjeiden mukaisesti.

Henkilötietolomake

Yhtymän laatimassa rippikouluilmoittautumisessa kysytään osallistujasta kaikki tarpeelliset perustiedot. Prime –järjestelmästä työntekijä saa tulostettua jokaisesta henkilöstä tietokortin. Mikäli leirin toiminta vaatii turvallisuusohjeiden mukaisesti pyytämään erillisiä lupia, on tämä tehtävä omalla henkilötietolomakkeella. Tällaista toimintaa on esimerkiksi seikkailutoiminta (kiipeily, melonta jne.). Ohjelma- ja turvallisuusvastaava voi halutessaan kerätä rippikoululaisilta henkilötietolomakkeen päivä- tai leiririppikoulua varten, mikäli kokee, että osallistujasta ei esimerkiksi ilmoittautumisen yhteydessä ole annettu rippikoulun mielekkään toteutumisen kannalta kaikkea tarpeellista tietoa.

Yhteydet huoltajiin ja kummeihin

Rippikouluinfot pidetään ennen ilmoittautumista rippikoululaisille ja huoltajille, ilmoittautumisten jälkeen pidetään ryhmäkohtaiset vanhempainillat. Ennen leiriä ja päiväkouluja lähetetään kotiin leirikirjeet. Jokainen ryhmä pitää vierailuhetken, johon kutsutaan rippikoululaisten huoltajat ja muu perhe (esim. leirillä tai yhtenä päivänä päivärippikoulussa). Kummit kutsutaan konfirmaatioon ja siunaamaan tilaisuudessa omaa kummilastaan. Rippikoulukorttiin tulee vanhemman/kummin merkki. Merkki haetaan yhdessä vanhemman tai kummin kanssa yhdessä valitusta seurakunnan tilaisuudesta.

Kotiseurakuntaan tutustuminen

Ryhmän ensimmäisessä kokoontumisessa jaetaan jokaiselle läsnäolokortti eli rippikoulupassi (liite 5). Sen sisältö on yhtymän linjauksen mukainen. Rippikoulupassi sisältää ryhmäkohtaiset kokoontumiset

päivämäärineen. Jokainen seurakunta tekee oman passin. Muualla menevillä (järjestöriippikoulut) on omat kokoontumispäivät ja he saavat oman passin.

Jakso sisältää:

Jumalanpalvelus- ja ehtoollisopetuksen, iltamessu ja yökahvila

Teemapäivä: Diakonia – ja lähetyspäivä sekä tutustuminen varhaiskasvatukseen

Teemapäivä: Rippikoulusunnuntai

Teemapäivien kesto noin 3-4 tuntia, jossa tarjotaan pieni välipala.

Opetuspäivät:

lauantai: Miksi rippikouluun, kaste sekä ryhmäytymistä ja tutustumista.

sunnuntai: osallistutaan messuun. Opetuksena Raamattu ja kirkkomusiikki.

Opetuspäivien kesto on 10-15.00, jonka aikana tarjotaan lämmin ruoka.

Yhteensä 4 jumalanpalvelusta, jotka on sisällytetty rippikoulun ohjelmaan. Näistä yksi on jumalanpalvelus, jossa ryhmä on toteuttajan roolissa.

Vanhemman/kummin merkki (vapaavalintainen seurakunnan tapahtuma, johon nuori osallistuu yhdessä huoltajansa tai kumminsa kanssa.

Kuljetukset

Päiväkouluun on kuljetus, joka kilpailutetaan taksifirmoilla. Kuljetukset Yli-listä ja Ylikiimingistä tai Kiimingistä. Suvelan leirikeskukseen huoltajat kuljettavat nuoret leirille. Suvelasta on linja-autokuljetus leirin päätöspäivänä kirkkoon konfirmaatioharjoitukseen ja kuvaukseen. Huoltajat hakevat nuoret kirkosta/kirkkopirtiltä. Oulun yhtymän muihin leirikeskukseen leirikeskuspalvelu järjestää kuljetukset.

Poissaolot ja korvaukset, rippikoulun keskeyttäminen

Kaikki poissaolot rippikoulussa korvataan. Ryhmän oma työntekijätiimi huolehtii poissaolot ja korvaukset kuntoon. Viikonloppuopetukset ovat teemoiltaan yhtenäiset, jolloin poissaolon pystyy korvaamaan toisen ryhmän kanssa. Mikäli nuori korvaa opetuspäiviä muun ryhmän päivissä, tulee työntekijän ilmoittaa siitä kyseisten opetuspäivien työntekijöille (muun muassa ruokailun vuoksi). Tarvittaessa toukokuussa järjestetään korvauspäivä.

Jos rippikoululainen lopettaa rippikoulun kokonaan, tulee tiimin ilmoittaa siitä rippikoulusta vastaavalle. Ilmoitus menee eteenpäin taloushallintoon, jolloin keskeyttäneelle ei tule laskua intensiivijaksolta.

Jos nuori käy rippikoulun jotenkin muuten kuin oman ryhmän tai ilmoittautumisen mukaan, esimerkiksi siirtyy yksityisrippikouluun tai toiseen ryhmään, siirron tekee rippikouluvastaava. Rippikoululainen voidaan myös tarvittaessa poistaa leiriltä häiritsevän käytöksen, päihteiden tai muun sellaisen vuoksi. Rippileirin voi käydä loppuun sovitusti myös päiväopetuksena (nuori yöpyy kotona). Keskeyttäneet merkitään rippikoulun päiväkirjaan. Sinne merkitään myös arvio siitä, kuinka monta tuntia hän on käynyt rippikoulua.

Opetusmateriaali

Jokaiselle nuorelle jaetaan Raamattu, jossa on katekismus. Tämä jää nuorelle omaksi. Rippikouluvastaava tilaa Raamatut, tiimi jakaa ne nuorille. Opetusmateriaalina on lisäksi käytössä virsikirja ja Nuoren seurakunnan veisukirja. Muut piispaainkokouksen hyväksymät rippikoulukirjat ovat työntekijöiden käytettävissä. Tiimi huolehtii leiritavaroiden täydentämisen oman leirin jälkeen. Jos tiimi jakaa rippikoululaisille esimerkiksi vihkoja, tiimi huolehtii niiden ostamisen.

Isokset

Seurakunnan isoskoulutus on kaksivuotinen. Toisen vuoden isoskoulutettavat voivat hakea rippikouluihin isosiksi. Isoshaku on syyskuussa ja isosvalinnat tehdään lokakuun alkupuolella. Aikataulut tulee olla tiedossa myös isosille, koska isokset ovat mukana alusta asti suunnitelluissa ja ovat osa rippikoulutiimiä.

Isosten rooli rippikoulun aikana ja heidän vastuut tulee olla isosilla tiedossa. Rippikouluissa tulee olla mukana sekä uusia että vanhoja isosia. Isokset toimivat isosparina, myös päivärippikoulussa. Se antaa turvan sekä isosille, rippikoululaisille että työntekijöille. Isosille maksetaan yhtymän sopimuksen mukainen palkkio.

Kaikilla leireillä on mukana kaksi (poikkeuksena leirikeskukset, jossa järjestelyt edellyttävät kolmea) koulutettua, täysi-ikäistä, yövalvojaa. Heidän työaikansa on klo 23-07. Heille maksetaan yhtymän sopimuksen mukainen palkkio.

Konfirmaatio

Konfirmaatioita tarjotaan jokaiseen kolmeen kirkkoon. Konfirmaation toimittaa pääsääntöisesti ryhmästä vastaava rippikoulutiimi, konfirmaatiossa voidaan käyttää Kirkkokäsikirjan konfirmaation B-kaavaa. Jokainen ryhmä järjestää konfirmaatioharjoituksen ja valokuvauksen etukäteen. Kummit kutsutaan siunaamaan kummilastaan konfirmaatioon. Jokaisella nuorella olisi hyvä olla joku läheinen siunaamassa.

Valokuvaus

Konfirmaatiokuvaukset kilpailutetaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Seuraava kilpailutuskausi 2020-2022. Rippikouluryhmän työntekijät ilmoittavat rippikouluvastaavalle ryhmänsä konfirmaatiokuvauksen ajankohdan ja ryhmäkoon. Rippikouluvastaava sopii kuvaukset valokuvaamon kanssa. Valokuvaamo toimittaa ohjeet rippikoululaisten ilmoittautumisesta konfirmaatiokuvaukseen, jonka työntekijätiimi jakaa omalle ryhmälleen. Seurakunta kustantaa työntekijöiden ja isosten/avustajien valokuvat.

Seurakunnan työmuodot mukana rippikoulussa

Jumalanpalvelus- ja ehtoollisopetus annetaan ryhmän ensimmäisessä kokoontumisessa, jonka jälkeen nuori voi halutessaan osallistua ehtoolliselle rippikoulun kokoontumisissa. Uudistunut ehtoolliskäytäntö tuodaan esille myös vanhempien tapaamisessa, jolloin kotonakin on tieto siitä, että nuori voi halutessaan tulla ehtoolliselle jo ennen konfirmaatiota.

Jumalanpalvelussuunnittelussa sekä kirkkoväärtivuorojen jaossa tulee huomioida rippikouluryhmien toteuttamat jumalanpalvelukset sekä konfirmaatiomessut. Näissä jumalanpalveluksissa rippikouluryhmä ohjaajatiimin kanssa huolehtii messun

Kirkkomusiikki käydään läpi opetusviikonlopussa. Sen lisäksi musiikki tulee vahvasti esille intensiivijaksolla, koska työntekijätiimiin kuuluu kanttori tai kesäkanttori.

Diakonia, lähetys ja varhaiskasvatus järjestävät yhteisen opetuksellisen teemapäivän. Siellä on esillä Diakonia- ja lähetysrastit, Etninen ruokailu, Afroworkshop, lapsuuden iltarukoukset ja siitä askartelu sekä omien työmuotojen esittely.

Nuorisotyö kouluttaa isokset ja yövalvojat sekä huolehtii isoshaut syksyllä. Nuorten Musaryhmä on mukana iltamessuissa avustamassa musiikissa. Nuorisotyö järjestää yökahvilat ja listaa rippikoulutyön tavarat ja varastoi ne. Toisen teemapäivän toteuttamisen päävastuu (rippikoulusunnuntai).

Oppimisen ja rippikoulun arviointi

Kaikille ryhmille tarkoitettu palautekysely tehdään kotiseurakuntaan tutustumisjakson päätteeksi. Yhteinen palautekysely laaditaan vuoden 2020 rippikouluihin. Intensiivijaksolla työntekijätiimi voi päättää, miten kerää arviointia oppimisesta ja palautetta päivittäin. Kaikki ryhmät osallistuvat valtakunnalliseen rippikoulun arviointikyselyyn intensiivijakson päätteeksi, joka löytyy sähköisenä Sakastin sivuilta. Muu palaute rippikoulusta kirjataan päiväkirjaan. Työntekijöiden yhteiset arviointi- ja palautekokoukset pidetään vuosittain keväällä ja syksyllä (huhtikuu ja syyskuu). Rippikouluvastaava kirjaa arviointia vuosittain myös toimintakertomukseen.

Liitteet

- Suuri Ihme – rippikoulusuunnitelma 2017 (<http://www.sakasti.evl.fi/rippikoulu-uudistus>)
- Rippikoulun malliohjesääntö
- Oulun seurakuntayhtymän rippikoulun paikallissuunnitelma ja sen liitteet
- Kiimingin seurakunnan rippikoulutyön vuosikello
- Rippikoulupassi